

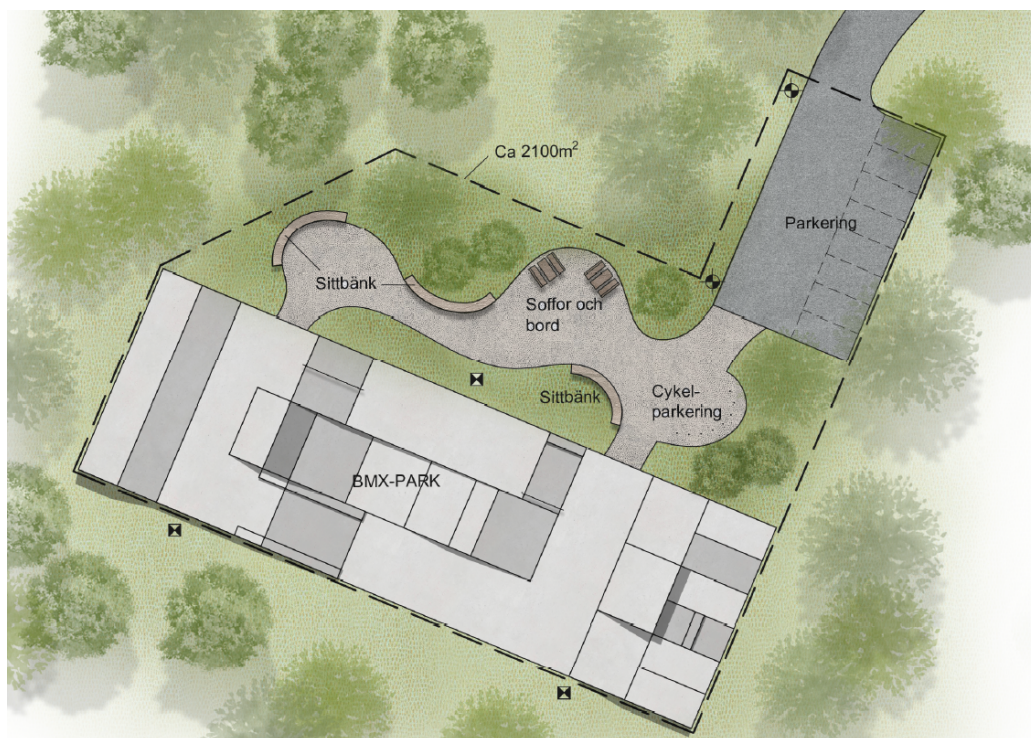

Datum
2022-11-09

Diarienummer
KFN-2022/101

Handläggare
Djerf, Karin
Karin.djerf@huddinge.se
Kultur- och fritidsförvaltningen

Bilaga 1. Förstudie om ny BMX-park i Östra Huddinge

Innehåll

Bakgrund/uppdrag	3
Syfte (mål & vision)	4
Intressenter.....	4
Verksamhetsbeskrivning	5
Vad är BMX?	5
Behovsanalys med framåtblick.....	6
Befintliga verksamheter i kommunen och omvärldsspaning	8
Donkey pool Rådsparken, centrala Huddinge	8
Ravinen, Vårby.....	8
Nytorp skatepark i Nytorps mosse, Skogås	8
Capital Bikepark Privat anläggning	9
Anläggningar utanför Huddinge	9
Förslag på inriktning/anläggningsprogram för ny BMX-park	10
Materialval.....	11
Lokalisering.....	11
Driftsformer	12
Ekonomiska konsekvenser.....	12

Bakgrund/uppdrag

I mitten på 2000-talet var föreningen Capital Athletics verksam i kommunen och byggde med mestadels egna medel *Skogås Bikepark* i Beateberg, Skogås. BMX-parken (Skogås Bikepark) var lokaliserad på fastigheten Beatebergsskolan 2 som då ägdes av Huga Bostäder AB. Den ansågs enligt utsago vara en av de då bästa parkerna, med åkare från hela Sverige och Norden. ”Vi hade de största tävlingarna i Norden med åkare från Norge, Finland och Danmark”, berättar en av parkens och BMX-föreningen Capital Athletics grundare¹. Parken var främst för BMX, men även skateboard-, kickbike- och inlinesåkare var välkomna att åka i ramperna.

När Capital Athletic inte längre hade möjlighet att ta hand om parken fanns inget intresse från kommunen eller markägaren Huga Bostäder AB att ta över driften. Huga Bostäder AB hade upplåtit tomten kostnadsfritt. Den ideella föreningen hade varken tid eller pengar för underhåll, och runt 2014–2015 började anläggningen förfalla.

Föreningen registreras som vilande 2015 varefter parken låg utan tillsyn fram till att privatpersoner under våren 2019 engagerade sig i anläggningen och iordningställde befintliga, eftersatta ramper. Föreningen är fortsatt vilande och ingen föreningsverksamhet pågår. Efter upprustningen 2019 användes parken i hög grad som en spontanidrottsyta av kommuninvånare.

2020 fick en privatperson det kommunala *Priset för ideella insatser* av kultur- och fritidsnämnden för sitt engagemang i att städa upp, renovera och bygga ut anläggningen samt för att arrangera en stor tävling.

Efter upprustningen 2019 framkom det att BMX-parken stod på prickad mark utan beviljat bygglov, enligt gällande detaljplan för platsen. Prickad mark innebär att inga byggnader får uppföras på den platsen.

Huga Bostäder AB sålde fastigheten i januari 2021 och efter tillträde av den nya ägaren revs BMX-parken av Huga Bostäder AB.

Rivningen upprörde många cyklister och deras föräldrar, vilket ledde till att ett Huddingeförslag skickades in om ”flytt av BMX-parken i Skogås”. Förslaget samlade över 100 röster och togs upp i kommunstyrelsen den 6 april (dnr KS-2021/1066.144). Förslaget ansågs besvarat då kommunen beslutat om att undersöka ytor där det är möjligt att anlägga en ny BMX-park.

Kommunfullmäktige har därefter avsatt 1 miljon kronor i investeringsram² för 2022 för att anlägga en ny BMX-park, och i kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2022 fattades beslut om en nyinvestering i en bana för BMX-cykling (dnr KFN 2021/301). Uppdrag att ta fram en förstudie finns också upptaget i kultur- och fritidsnämndens behovsprognos för 2022-2030 (dnr KFN 2022/42.69).

¹ Källa: (2019) [Nordens bästa BMX-park ska räddas från förfallet \(mitti.se\)](https://www.mitti.se/nordens-basta-bmx-park-ska-raddas-fran-forfallet)

² Ligger i årets budget hos kultur- och fritidsnämnden.

Den 25 april 2022 godkände kommunfullmäktige ”Utredning om förutsättningar för utegym, hinderbanor och BMX” (dnr KS-2021/616.361) där kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram behovsanalys som underlag för prioriteringar av spontanidrottsanläggningar i Huddinge kommun. Genom denna förstudie är del av uppdraget påbörjat.

Syfte (mål & vision)

Kultur- och fritidsförvaltningen har tillsammans med lokalstrateg på kommunstyrelsens förvaltning genomfört en förstudie för att ta reda på de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna för att anlägga en BMX-park i östra Huddinge. En anläggning som ska vara tillgänglig för alla, med fokus på barn och unga vuxna i åldrarna 7–35 år i linje med kommunens idrottspolitiska program.

Ett förbättrat utbud av spontananläggningar kan bidra till att främja fysisk aktivitet och fungera som ett komplement till det organiserade föreningslivet.

Med hänsyn till den bakgrund som finns angiven ovan är syftet med denna förstudie att:

- Identifiera vad BMX innebär
- Behovet av en BMX-park i Huddinge kommun.
- Utredda förutsättningarna att ersätta den tidigare BMX-parken i Skogås.

Effektmål

- Tillskapa fler spontanidrottsytor med fokus på att få fler kommuninvånare att röra på sig.

Intressenter

- Kultur- och fritidsnämnden, ansvarig nämnd för verksamheten.
- Kommuninvånare, som erbjuds en säker och trygg spontanidrottsyta som kan nyttjas av alla åldrar.
- Föreningslivet, en ny idrottsanläggning utomhus främjar, förutom ökad möjlighet till spontanidrott, även möjligheter för föreningslivet att utvecklas.
- Skolverksamhet som kan nyttja anläggningen till idrottslektioner.
- Kultur- och fritidsförvaltningen, handläggande förvaltning av ärenden inom nämndens verksamhetsområden.
- Kommunstyrelsens förvaltning, handläggare förvaltning av ärende inom övergripande lokalförsörjning, investeringsäskningar samt beställning och projektering av Huddinge samhällsfastigheter AB.

Vid framtagning av denna förstudie har förvaltningen fört en dialog med en av initiativtagarna till upprustningen av BMX-parken. Detta för att få en förståelse för hur parken tidigare nyttjades samt för de olika begreppen och dennes uppfattning om behoven inom cykelformen BMX.

Verksamhetsbeskrivning

Vad är BMX?

BMX står för bicycle motorcross där utövarna (både barn och vuxna) har speciella cyklar. BMX kan utövas i organiserad form eller som spontanidrott.

Inom BMX finns två former; Racing samt Freestyle. BMX Freestyle utövas i en så kallad BMX-park bestående av ramper ofta byggda i trä som möjliggör hopp och trix (bild 1 nedan). Det är denna typ av anläggning för BMX som aktuell förstudie fokuserar på.

BMX Racing utövas på en hårt packad och preparerad crossbana utformad med en serie gupp och hopp samt doserade kurvor (bild 2 nedan). Banan som används i utövandet av BMX Racing kallas i dagligt tal för BMX-bana.

Den tidigare Skogås Bikepark (bild 1)

BMX-bana på tävlingsnivå inom Stockholms stad vid Långbro bollplan i Älvsjö (bild 2)

Behovsanalys med framåtblick

BMX-cykling är en idrott som utövas av alla åldrar. Utifrån att olika kunskapsnivåer och åldrar cyklar tillsammans i en BMX-park, så är det viktigt ur kultur- och fritidsnämndens perspektiv att anläggningen designas för en bred målgrupp, men med särskilt fokus på målgruppen 7–35 år.

Att cykla BMX behöver inte vara dyrt. Det behövs ingen avancerad utrustning utan endast en hjälm och en fungerande cykel. Många kommuner väljer att bygga olika BMX-anläggningar som passar olika utrustning, förutom för BMX-cykel också för skateboard, kickbikes samt inlines. Genom att välja nivå/design på anläggningen för den breda målgruppen och även planera för flera ”åkdon”, så öppnar man upp för att fler ska kunna använda anläggningen.

Cykel finns i olika former, och det finns fler målgrupper som skulle kunna nyttja anläggningen:

- Sedan 2020 erbjuder Södalsgymnasiet en nationell idrottsutbildning, NIU med cykelinriktning – den enda skolan i Stockholmsregionen som erbjuder NIU-Cykel³. Södalsgymnasiet erbjuder i första hand mountainbike och landsvägscykel, men om intresse finns kan skolan även ta in BMX-elever⁴.
- För närvarande finns en BMX-förening registrerad i kommunens föreningsregister. En ny idrottsanläggning utomhus främjar, förutom ökad möjlighet till spontanidrott, även möjligheter för föreningslivet att utvecklas.

BMX-parkens syfte är att erbjuda en yta för lek, fysisk rörelse och träning. Anläggningen definieras som en spontanidrottsyta och kommer inte att vara bokningsbar.

Anläggningen är tänkt att bli en samlingspunkt och mötesplats vilket kräver bänkar och mindre bord för att nyttjas av cyklister, familj och kompisar. Vidare behövs bra belysning så att anläggningen upplevs trygg och kan användas även på kvällar och under vinterhalvåret.

Den ursprungliga BMX-parken var placerad i Beateberg, precis intill Beatebergsskolan i Skogås. I beaktandet av fysisk lokalisering anser förvaltningen att man bör ta hänsyn till den nära två decennier långa traditionen av BMX-cykling i Skogås. Dock bedömer förvaltningen att man i behovsanalysen även behöver bredda det möjliga området för lokalisering av ny BMX-park för att bättre nå målgruppen.

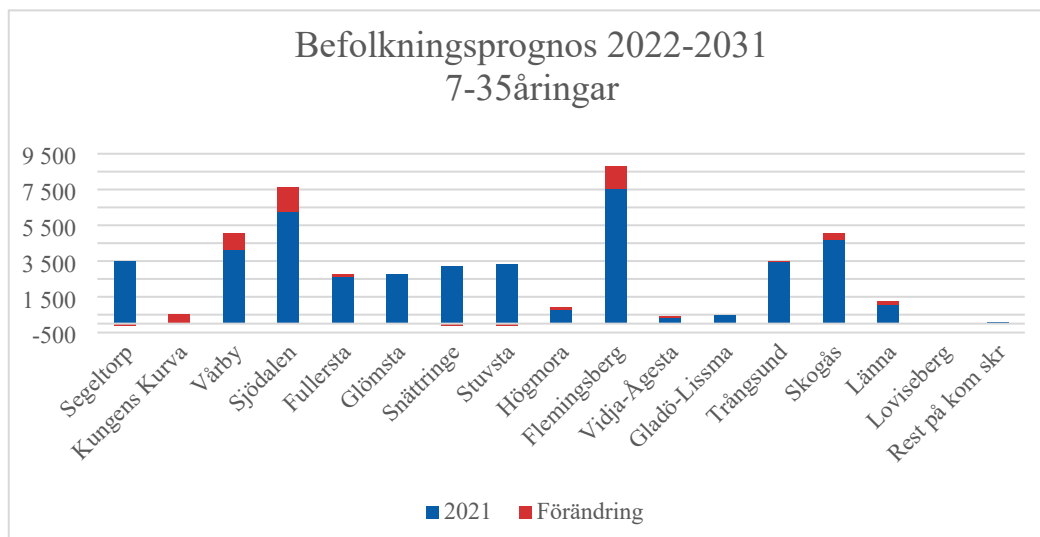
En befolkningsprognos har tagits fram för den åldersgrupp som förvaltningen bedömer kommer att nyttja den nya parken mest. Förutom nämndens prioriterade målgrupp barn och unga mellan 7 och 20 år, bedöms även unga vuxna komma att använda anläggningen. För den bredare målgruppen (7–35 år), visar prognosen för de närmaste 10 åren att den största befolkningsökningen kommer ske i Södalen,

³ <https://via.tt.se/pressmeddelande/sjodalsgymnasiet-satsar-pa-ungdomar-med-cykeldrommar?publisherId=1880408&releaseId=3258366>

⁴⁴ <https://www.huddinge.se/sjodalsgymnasiet/vara-utbildningar/niu---idrottsutbildningar/idrottsutbildning-niu2/#Kombinera-elitidrott-med-studier>

Flemingsberg, Vårby och i Kungens Kurva. Därefter kommer ökningen, utifrån planerat bostadsbyggande, att ske i Skogås och i Länna.

Kultur- och fritidsnämnden har idag inga verksamhetslokaler eller anläggningar i Länna.

Det finns behov av spontanidrottsytor då allt fler barn och unga är för stillasittande. Geografisk närhet och enkel tillgång till idrottsytor är nyckelfaktorer, särskilt för de yngre⁵. Äldre ungdomar tar sig lättare till fritidsaktiviteter, men där kan ekonomi vara ett hinder, vilket påvisas i såväl Huddinges som andra kommuners undersökningar.⁶ Därför är det viktigt att kommunen erbjuder trygga spontanidrottsytor utan kostnad för deltagande.

⁵ Riksidrottsförbundet FoU – rapport 2017:1 Idrottens samhällsnytta – en vetenskaplig översikt av idrottsrörelsens mervärden för individ och samhälle. Faskunger och Sjöblom (red) [hemsida](https://www.huddinge.se/contentassets/1a55bc4421754f1e9449427de859c7b2/lupp-2021--huddinge.pdf)

⁶ <https://www.huddinge.se/contentassets/1a55bc4421754f1e9449427de859c7b2/lupp-2021--huddinge.pdf>

Befintliga verksamheter i kommunen och omvärldsspaning

Huddinge kommun har i dagsläget några kommunala anläggningar för BMX, skateboard, kickbike och inlines som utövare av BMX-cykling kan nyttja.

Donkey pool Rådsparken, centrala Huddinge

Byggd 2010, bowl för BMX, skateboard och kickbikes. Föreningen Sthlm Sub Surfer har i samarbete med Huddinge kommun skapat konceptet "The Donkey Pool".

Donkey Pool Rådsparken

Ravinen, Vårby

Ravinen, med bowl och street, är en stor nedsänkt skateyta med en djupare skatepool. För skateboard, kickbikes och inlines. Invigd våren 2017, designad av den amerikanske skatedesignern Stefan Hauser och byggd av Nord Skateparks.

Ravinen, Vårby

Nytorp skatepark i Nytorps mosse, Skogås

Nytorp skatepark är en skate- och trixbana, som på grund av svåra markförhållanden byggdes i flera etapper (2009 samt 2015). Även här har föreningen Sthlm Sub Surfers arbetat med kommunen för att tillsammans ta fram en design. Parken har rustats upp under 2022 och fått en mindre pump-track som kan användas för cyklar, kickbike och skateboard, även den i anslutning till en lekplats. Denna pump-track är avsedd för yngre barn och en del av den lekpark som skapas.

Nytorp skatepark

Capital Bikepark Privat anläggning

Capital Bikepark, är en inomhushall i Visättra. Utomhusramp finns också. Hallen är i första hand byggd för BMX, men det funkar även bra att använda mountainbikecykel, skateboard, kickbike och inlines på ramperna. Storleken och svårighetsgraden på ramperna är motsvarande vad som brukar användas på VM och större tävlingar. För att åka i hallen krävs ett medlemskap i föreningen Capital Bikepark Locals, som bildades 2016. Föreningen arrangerar camps där utövaren tränar själv, men instruktörer finns på plats som kan svara på frågor och ge tips och råd. Föreningen erbjuder förutom trickskurser även öppna aktiviteter och det går att hyra hallen. Hallen är stängd sommartid.

Capital Bikepark Visättra

Anläggningar utanför Huddinge

I Hökarängen bygger Stockholms stad en BMX racing-bana anpassad för tävlingsverksamhet. Banan beräknas bli klar 2023.

Visionsbild Hökarängens BMX-bana

Highvalley Skateworld, Högdalen

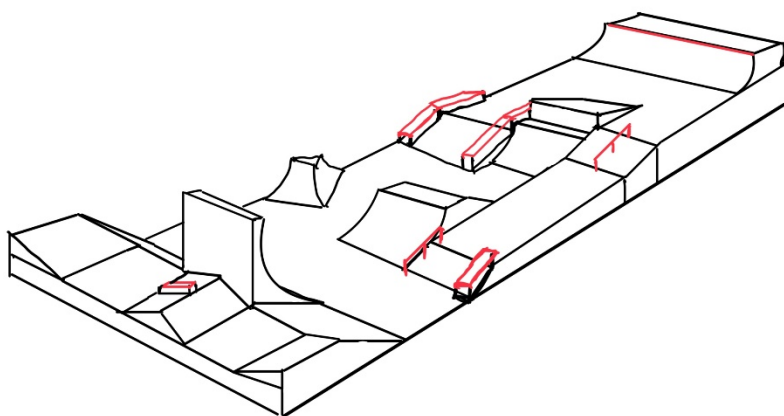
I Stockholmsområdet finns flertalet skateparker; till exempel Södertälje skatepark, Vilundaparken i Upplands Väsby och Highvalley Skateworld i Högdalen.

Vissa av skateparkerna är i stor utsträckning avsedda för skateboard och är inte tillåtna för cykling. Skateparker har en snävare utformning vilket gör att cykling går att utföra men lämpar sig inte så bra.

Myrsjö betongpark i Orminge, Nacka är främst utformad för BMX. Parken är öppen för både BMX, kickbikes och skateboard.

Förslag på inriktning/anläggningsprogram för ny BMX-park

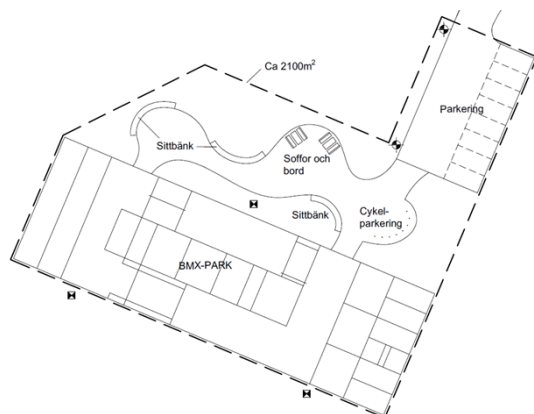
BMX-parken som tidigare fanns i Skogås var 1000 kvm. Då en del av uppdraget är att ersätta den tidigare BMX-parken bör en ny BMX-park vara cirka 1000 kvm. Parken bör inrymma hopp och ramper liknande tidigare riven BMX-park.

Skissförslag på BMX-park.

3D-skiss på BMX-park.

Skissförslag på ny BMX-park.

Del av anläggning	Ytbehov	Kommentar
BMX-park	~ 1000 kvm	Tidigare BMX-park i Skogås var på 1000 kvm
Parkerings	~ 240 kvm	
Väg, grönytan mm	~ 860 kvm	Inklusive cykelparkering
Summa:	~ 2100 kvm	

Materialval

En BMX-park kan byggas både i trä och betong. Att bygga i betong skapar en underhållsfri anläggning till en hög investeringskostnad och utan flexibilitet att bygga om parken med nya hopp om några år. Att bygga i trä ger en flexibel park med hopp och ramper som är möjliga att bygga om till en relativt låg investeringskostnad. En BMX-park i trä kräver tätare tillsyn och visst underhåll för att hålla parken säker och med hög kvalitet.

Lokalisering

En BMX-park bör anläggas tillgänglig för allmänheten för att få upp intresset hos en bredare grupp kommuninvånare. Förslagsvis i närheten av en fotbollsplan eller skola. Att anlägga en BMX-park nära en lekplats kan bidra till att den yngre generationen ser BMX-parken som en lekplats och kan vara en säkerhetsrisk för både barn och cyklister.

I det inkomna Huddingeförslaget föreslogs tre platser för ny BMX-park. De tre platserna är belägna i Trångsund:

- Ytan till vänster om Sjöängsvägen innan infarten till Trångsunds gård
- Nytorps mosse nedanför konstgräsplanen
- Grönområdet framför Stortorps bygdegård

Kommunen har nyligen anlagt en mindre pump-track i Nytorps mosse, Skogås. En nära lokalisering av den nya BXM-parken skulle gynna nyttjandet av båda parkerna.

Att anlägga en BMX-park är bygglovspliktigt. Vid framtagande av nya detaljplaner på kvartersmark används ändamålet 'idrottsanläggning' för att möjliggöra för en BMX-park. I gamla detaljplaner finns ingen tydlig reglering avseende uppförandet av en BMX-park utan varje enskilt fall bedöms för sig.

Driftsformer

Enligt kultur- och fritidsnämndens reglemente, HKF 8000, ansvarar nämnden för drift av anläggningar och lokaler för idrotts-, fritids-, ungdoms- och kulturverksamhet. Utifrån var BMX-park lokaliseras måste det vidare ses över hur daglig drift och skötsel ska omhändertas. I dagsläget utgår förvaltningen ifrån att nämnden är ansvarig för drift och skötsel.

I dagsläget har förvaltningen ingen klar bedömning av uppskattad driftskostnad för en BMX-park.

Anläggningen kommer definieras som en spontanidrottsyta och kommer inte att vara bokningsbar.

Ekonomiska konsekvenser

I nuläget finns investeringsmedel om en miljon kronor avsatta i kultur- och fritidsnämndens budget för år 2022. Förutsatt att placeringen kommer att vara på kommunal mark kommer investeringen att tas på kultur- och fritidsnämnden. Om en placering av en ny BMX-park blir aktuell på en annan fastighetsägares mark kan kostnaderna i stället komma i form av hyra till kultur- och fritidsnämnden.

I samband med förstudiearbetet har kommunen tagit fram en preliminär kostnad för anläggning baserat på schablonkostnader för parker och lekpark. Baserat på arean om cirka 2100 kvm anläggning uppgår investeringen från cirka 8,2 till 9,7 miljoner kronor beroende på materialval.

Del av anläggning	Ytbehov	Uppskattad investeringskostnad
BMX-park ⁷	~ 1000 kvm	4 500 - 6 000 kr/kvm
Parkering	~ 240 kvm	2 800 kr/kvm/år
Väg, grönytan mm	~ 860 kvm	3 500 kr/kvm/år (Exklusive lösa inventarier så som exempelvis bord eller parksoffor)
Summa:	~ 2100 kvm	8 182 000 ~ 9 682 000 kr

BMX-parken som tidigare fanns i Skogås var 1000 kvm stor. Då en del av uppdraget är att ersätta den tidigare BMX-parken har förvaltningen utgått ifrån att även en ny BMX-park bör vara cirka 1000 kvm. Parken bör inrymma hopp och ramper liknande tidigare riven BMX-park. I kultur- och fritidsnämndens ram finns investeringsmedel på 1 mnkr för anläggande av BMX-park. Den avsatta investeringsramen täcker inte kostnaderna att bygga en BMX-park enligt uppdraget. Förvaltningens kommer därför i förslag till beslut föreslå kultur- och fritidsnämnden att avsluta projektet i dess nuvarande form.

⁷ Den lägre schablonkostnaden för investering är beräknad för träkonstruktion och den högre är beräknad på en betongkonstruktion.